

Nummer 18, juni 2003

UITGELICHT: Vreemdelingen

Van prent tot oorkonde, van granaatscherf tot haarlok

Typisch Zeeuws??? Zeeland Migratieland

Genealogische Dag Zeeland

Ik zet mensen graag aan het denken

Prijsvraag

Geschiedenis-spreekuur

Zeehelden op de trein

Nieuwe gegevens in ISIS

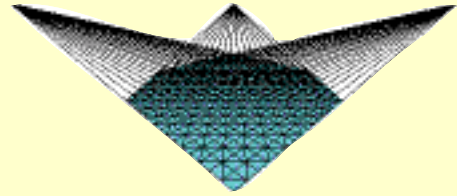
Camera in de studiezaal

Nieuw in Zeeland in Beeld

Cursussen

Agenda

Adres en openingstijden

UITGELICHT: Vreemdelingen op het Zeestrand

Een prentbriefkaart van rond 1900 met de titel Vreemdelingen op het Zeestrand, Vlissingen. Inmiddels zijn de vreemdelingen van toen de toeristen en vakantiegangers van nu. Eens een noviteit op de Zeeuwse stranden en nu niet meer weg te denken uit het strandbeeld én uit de Zeeuwse economie. Bleven in 1910 slechts enkele 'vreemdelingen' overnachten in Zeeland, in 1954 telde de provincie al zo'n 750.000 overnachtingen door vakantiegangers en toeristen, en in 2001 maar liefst 17,4 miljoen. Bron: Bureau voor Toerisme Zeeland.

Foto: Zelandia Illustrata P04491.

Van prent tot oorkonde, van granaatscherf tot haarlok

Van onze verslaggeefster

Een lichte kamer, ruim en hoog, schoon en wit. Het lijkt wel een laboratorium, of sterker nog, een operatiezaal. Glazen kasten boordevol flesjes, trechters en maatbekers, messen, pincetjes en kwasten. Wasbakken en droogrekken, ernaast indrukwekkende boorapparaten en snijmachines. Tegen de wand een donkerrode huid. In het midden grote tafels. Overal ligt papier, perkament en zelfs zandzakjes, maar ook zegels van bijenwas en lint. Aan tafel zitten mensen, met schorten en handschoenen; gebogen over vergeelde oorkondes, lederen banden, granaatscherven en een duivenpoot ...

We zijn te gast bij het Zeeuws Archief, bij restaurator Nel Perdok en haar behoudsmedewerkers. Volgens Nel is de vergelijking begrijpelijk: "We zijn inderdaad soms net chirurgen, al gaat het in ons geval om de gezondheid van archieven, dé menselijke geschiedenis. Schade voorkomen, schade repareren. En ja, protheses maken als dat nodig is. Bij perkamenten banden bijvoorbeeld, als er delen ontbreken of als er gaten inzitten. Instukken heet dat."

Bij het Zeeuws Archief komen de meest uiteenlopende

documenten binnen; vaak héél oud, waardevol en kwetsbaar. 'Restauratie en Behouden' controleert ze meteen bij binnenkomst op levende schimmels. Soms moet een document eerst in quarantaine! Vuile archieven, zoals dat heet, worden ontschimmeld door ze te borstelen of te bestralen. Nel lacht, ze herinnert zich een grappig voorval: "Ooit ging er een partij naar het bestralingsbedrijf. Iemand had per ongeluk z'n bril ertussen laten zitten. Wat bleek, toen die partij terugkwam was de bril geworden tot zonnebril, met donkerbruine glazen!"

We kwamen zelfs een haarlok en een kies tegen!

Nel legt uit hoe het traject verder gaat: "Als archieven geen levende schimmels (meer) hebben, gaan ze naar de afdeling 'Archieven & Collecties'. Die inventariseert ze. Als ze dan weer terugkomen, maken wij ze verder schoon en verpakken ze in zuurvrij papier, keurig met een lintje erom, in dozen van gebufterd karton voorzien van een geel etiket. Goed beschermd en goed leesbaar in het schemerdonker van depots." Daarmee zijn we er echter niet. 'Restauratie en Behouden' bemoeit zich ook met het klimaat in de verschillende ruimtes. Temperatuur, luchtvochtigheid en ventilatie zijn, net als in musea, van cruciaal belang voor het behoud van documenten. Meteen vragen we ons af of het altijd om papieren documenten gaat. Nel helpt ons uit de droom. Naast oude geschreven documenten, foto's, prenten, kaarten, banden en boeken, gaat het ook om dia's, microfilms, geluids- en videobanden. "En soms kom je wel héél verrassende voorwerpen tegen. In een gemeentearchief uit WO II bijvoorbeeld, stuitten we op granaatscherven en zelf eens op een duivenpoot ... In een familiearchief op een haarlok van een vrouw, en een kies. De vrouw overleed toen haar zoon nog erg jong was. De jongen was ontroostbaar. Veel later, toen zijn vader overleed en de grafombe opnieuw werd geopend, vroeg hij de doodgraver om een aandenken aan zijn dierbare moeder," aldus Nel die veel van dit soort boeiende verhalen voorbij ziet komen.

Het leukste wat ik ooit repareerde? Een album amicorum!

Haar belevenissen zijn onuitputtelijk. Niks saai en stoffig dus, zo'n archief. Over het antwoord op de vraag wat het mooiste stuk is dat zij ooit restaureerde, twijfelt ze echter even. "Het Waerheytbouck van Zierikzee vind ik mooi, zowel van buiten als van binnen. In dit boek schreven ze vroeger wie welke lijfstraffen kreeg. De griffier schiep er genoeg in die registers op te fleuren met smerige of zelfs lugubere tekeningetjes. Een ophanging, een doodskop, een afgesneden oor. Eigenlijk is er zoveel...alhoewel, het amicorum vind ik toch wel één van de leukste objecten. Een album amicorum", zo legt ze uit, "is een soort vriendschapsalbumpje in een fraai uitgevoerd doosje. Binnenin zitten kaartjes met tekeningen, gedichtjes of verhaaltjes van mensen, speciaal gemaakt voor de eigenaar van het doosje."

Wat dacht je van oorwormen, spinnen en zilvertjes?

Toch is niet alles even mooi als het eruit ziet. "Niet alleen komen we in archiefstukken schimmels tegen, ook wel eens oorwormen, spinnen en zilvertjes! Verder moeten we aan onze gezondheid denken, want soms komen we met vervelende stoffen in aanraking. Al vermijden we dat zoveel mogelijk, een heel enkele keer kunnen we niet om agressieve middeltjes heen. Zoals aceton en ethanol bijvoorbeeld, of toluen, azijnzuur, waterstofperoxide of leerweker. Het inademen daarvan is natuurlijk geen pretje." Niet voor niets is er daarom een stringente

luchtventilatie in de restauratiezaal. De chemische goejes staan allemaal achter slot en grendel, met zelfs een afzuigstelsel in de kast! Verder zien we aan alle tafels puntafzuigers staan, net droogkappen uit een kapsalon. Een stoombevochtiger zorgt voor een constante luchtvochtigheid. En bovendien gaat continu de 'vuile' binnenlucht naar buiten en schoon gefilterde buitenlucht naar binnen. Ze zou nog uren door kunnen gaan, maar toch besluit Nel haar verhaal, want ze heeft het druk met een project van perkamenten charters: "Zelfs de prullenbakken legen we elke dag! En eten en drinken zijn in deze ruimte ook ten strengste verboden. Kortom, de gezondheid van archieven is belangrijk, maar die van ons staat toch voorop!"

Typisch Zeeuws??? Zeeland Migratieland

Bestaan er eigenlijk wel èchte Zeeuwen? Zo is de typisch Walcherse naam Geschiere een verbastering van de Franse naam Gesquière. Waarom heet een stadje in Michigan (VS) Zeeland? Wist u dat het beroemde Surinaamse biermerk Parbo zijn wortels heeft in Zeeuws-Vlaanderen? En, wat doen toch al die Schotten elk jaar in Veere? Dit en nog veel meer komt u te weten in de nieuwe tentoonstelling *Typisch Zeeuws??? Zeeland Migratieland*, die te zien is van 31 juli 2003 tot en met 10 januari 2004, van 9.00 tot 17.00 uur, in het Zeeuws Archief.

Groepsfoto uit 1887 van Zeeuwse pioniers gemaakt ten tijde van het veertigjarig bestaan van het dorp Zeeland in Michigan, Verenigde Staten.

Foto: Roosevelt Study Center / Zeeland Historical Society.

Genealogische Dag Zeeland in het Zeeuws Archief

In de vorige editie van deze nieuwsbrief heeft u al gelezen dat de Genealogische Dag Zeeland dit jaar plaatsvindt in het Zeeuws Archief. In hét historisch centrum van Zeeland kunnen geïnteresseerden op zaterdag 6 september 2003 kennismaken met stamboomonderzoek, contacten leggen met anderen die op zoek zijn naar hun Zeeuwse 'roots', informatie inwinnen bij allerlei genealogische werkgroepen, naar het spreekuur van de genealogiedokter, de genealogische informatiemarkt bezoeken, workshops bijwonen en natuurlijk onderzoek doen. Het thema van de Genealogische Dag 2003 is Zeeland Migratieland.

> Zeeuwen gezocht

Ook wordt een nieuwe gids voor stamboomonderzoek gepresenteerd, met de titel *Zeeuwen gezocht*. De gids is geschikt voor zowel de beginnende als de meer gevorderde genealoog die op zoek is naar Zeeuwse voorouders. Aan de hand van een scala van onderwerpen krijgt de lezer inzicht in de Zeeuwse genealogie; van doop-, trouw- en begraafboeken tot migratie, notariële en weeskamerarchieven, het bezit van onroerend goed, belastingen, sociale zorg, onderwijs en familiewapens. De gids is een uitgave van het Zeeuws Archief en het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag. Marjon de Hond, de van TV bekende weervrouw en Zeeuwse van geboorte, krijgt het eerste exemplaar aangeboden. *Zeeuwen gezocht* kost 17,50, maar tijdens de genealogische dag geldt een speciale introductieprijs van 14,50.

> Workshops

Op zoek naar gegevens over (Zeeuwse) voorouders kan niet zonder goede bronnen. Internet is er daar één van. Het Zeeuws Archief geeft instructies over hoe het best gezocht kan worden in de genealogische internetdatabase Zeeuws Archief ISIS. Verder zijn er workshops over Zeeuwse migranten die naar Rotterdam en omstreken trokken en naar Noord-Amerika. In de kelders kan de expositie *Typisch Zeeuws??? Zeeland Migratieland* worden bezocht. En voor wie problemen heeft bij zijn speurtocht naar familiebanden, houden drie genealogiedokters spreekuur.

> Toegang en aanmelding

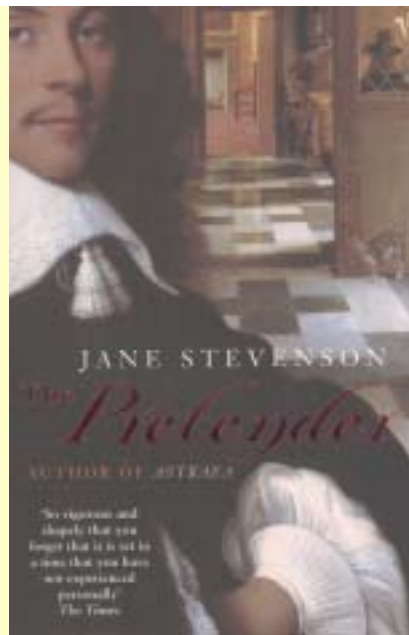
Zaterdag 6 september 2003, van 10.00 tot 16.00 uur, in het Zeeuws Archief. Toegang 3,50 per persoon.

Wanneer u verzekerd wilt zijn van toegang, deelname aan één van de workshops en/of van een lunchpakket (7), meldt u zich dan aan via het aanmeldingsformulier. Dit formulier kunt u aanvragen bij mevrouw E. Rentmeester-de Haas, e-mail erentmeester@freeler.nl, telefoon 0113-655469.

Vanaf het NS-station rijdt 's ochtends bij aanvang en 's middags rond sluitingstijd een bus regelmatig heen en weer van en naar het Zeeuws Archief. Achter het station kunt u gratis uw auto parkeren op het P+R-terrein.

Genealogie is van alle tijden, getuige deze levens- of geslachtsboom van omstreeks het begin van de 19e eeuw. Deze stamboom is van Kornelis Blom, geboren in 1734 in Renesse en overleden in 1805 in St. Maartensdijk, en zijn vrouw Lijntje Braams, geboren in 1736 in Oosterland en daar overleden in 1800. Illustratie: Zelandia Illustrata IV0975.

By dint of a horribly early start, Corinne was walking through the hi-tech steel and glass doors of the Middelburg town archive at twenty past ten. She had spent a lot of time there three years previously, working on her exhibition, but she had not set foot in the town since. It was looking sprucer and smarter than it had been, under a huge spring sky mackerel-marked with scudding clouds. A miniature fortress snug within the fantastic geometry of rebated, circumflexing walls dear to seventeenth century military engineers, its charm remained intact.

Passage uit The Empress of the Last Days.

Ik zet mensen graag aan het denken

Britse auteur doet onderzoek voor haar historische romans in het Zeeuws Archief

“Ik zet mensen graag aan het denken, dat hoort bij mij. Daarom geef ik ook les,” vertelt de Britse auteur Jane Stevenson. Zij combineert het geven van colleges in geschiedenis met het schrijven van historische fictie. In juli 2003 verschijnt van haar hand *The Empress of the Last Days*, het derde en laatste deel van de romancyclus *Astraea*. Hoewel een gebeurtenis in de 17e eeuw het onderwerp is, speelt het verhaal in dit laatste deel in het heden. Voor het archief in Middelburg is een belangrijke rol weggelegd.

In *The Empress of the Last Days* doet de Utrechtse onderzoekster Corinne een grote ontdekking in het archief in Middelburg. Met de vondst probeert zij, en met haar de lezer, het verleden te reconstrueren. “Eigenlijk is dit boek het begin van de *Astraea*-trilogie. Na het lezen van dit boek wordt de lezer pas echt alles duidelijk,” verklaart de schrijfster.

Astraea is de naam van de trilogie en van het eerste deel, waarin het verhaal wordt verteld van het geheime huwelijk van Elisabeth van Bohemen, dochter van de Britse koning James I, en een Afrikaanse prins. Uit dit legitieme, protestantse huwelijk wordt een zoon geboren, Balthasar. In het tweede deel, *The Pretender*, studeert Balthasar medicijnen in Leiden, waarna hij zich vestigt als dokter in Middelburg. Balthasar worstelt met zijn zwarte huidskleur en zijn komaf - hij heeft immers rechten op de Engelse troon. Hij blijft niet in Middelburg, maar gaat naar Londen, waar hij trouwt en vervolgens samen met zijn vrouw afreist naar Barbados waar haar familie plantages bezit.

Jane Stevenson (44) woont met haar man in Schotland, waar zij drie maanden per jaar les geeft aan de universiteit van Aberdeen. De rest van het jaar besteedt Jane aan het schrijven.

Wat was er eerst, schrijven of lesgeven?

“Het schrijverschap. Dat is iets wat je overkomt. Al toen ik heel jong was, hield ik van het vertellen van verhalen. In mijn tienerjaren ben ik gaan schrijven en daarmee ben ik doorgegaan op de universiteit. Lades vol verhalen heb ik geschreven, die ik probeerde te laten publiceren, maar natuurlijk werd ik keer op keer afgewezen. Tot op een dag een uitgever vier novellen, genaamd *Several Deceptions*, publiceerde. Daarna volgde een detective die speelt in het verleden. Een oude Griek in het 17e- eeuwse Londen bezit, zonder dat hij het weet, een schat. Dan komt er iemand die hem de schat afhandig wil maken. Een ouderwetse jacht op een schat dus.”

Beïnvloedt uw werk aan de universiteit uw boeken?

“In zekere zin wel, ja. Ik ben lector in geschiedenis, maar niet in die van de 17e eeuw. Mijn belangrijkste vakgebieden zijn de vroege Middeleeuwen, het Romeinse Rijk en de Vikingen in Europa. Daarnaast geef ik les in schrijven en het doen van onderzoek. Om dat laatste draait het in mijn vak van lector: research. Je moet weten hoe je moet zoeken, hoe je informatie interpreteert en gebruikt. Dat laat ik mijn hoofdpersoon in het derde boek, Corinne, dus ook doen. In het archief van Middelburg vindt ze informatie, maar ze bekijkt ook in welke context ze de gegevens aantreft, en haalt daar nieuwe informatie uit.”

Archieven horen dus bij uw werk?

“Jazeker, zowel bij mijn werk van lector als van schrijver. Behalve fictie heb ik bijvoorbeeld een boek gepubliceerd over vrouwen die schrijven in Latijn in de 17e en de 18e eeuw. Daarvoor heb ik zoveel mogelijk Latijnse teksten verzameld in maar liefst 57 archieven in 11 landen. En voor mijn boek over vrouwen die poëzie schrijven in de 17e eeuw, ben ik ook heel breed te werk gegaan. Ik heb in archieven zoveel mogelijk geschriften verzameld. Van kattedelletjes van huisvrouwen, vervloekingen door marktvrouwen tot de Griekse gedichten van een dame aan het hof. Er vormde zich voor mij een landschap van alle groepen in de maatschappij. Toen zat de 17e eeuw in mijn hoofd.”

Waarom speelt een deel van Astraea zich af in Middelburg?

“Mijn man heeft twee jaar lesgegeven aan de universiteit van Leiden. In die tijd woonden wij in Nederland en heb ik Middelburg en het Zeeuws Archief bezocht. Ik hou van de stad, daar zie je de 17e eeuw, bijvoorbeeld in de stervormige stadssingels en het stratenplan die nog steeds overeenkomen met oude plattegronden. Verder vind ik de ligging, dichtbij zee, en de handelsbetrekkingen met Groot-Brittannië aantrekkelijk. Maar bovenal is Middelburg een exotische stad. In de 17e eeuw was het een internationaal centrum en nu ligt het aan de rand van een land, ver weg voor iedereen.”

Hoe belangrijk is archiefonderzoek voor uw romans?

“Heel belangrijk. Het verhaal is fictie, maar het zou echt gebeurd moeten kunnen zijn. Je moet dus weten wat er zich in het dagelijkse leven van verschillende mensen afspeelde. Ik heb veel historische romans gelezen die absoluut geen rekening hielden met de werkelijkheid. In die boeken gaan mensen bijvoorbeeld nooit naar de kerk. Terwijl vroeger iedereen elke zondag naar de kerk ging, want iedereen geloofde in God.”

Foto: Jerry Bauer.

Is dat wat u wilt bereiken met Astraea, de lezer zich laten realiseren wat leven in de 17e eeuw betekende?

“Ja, vaak wordt het verleden als iets heel vanzelfsprekends gezien en worden ideeën over het leven en over liefde en seksualiteit voor moderne gedachten gehouden, voor iets van deze tijd. Die ‘moderne’ opvattingen zet ik graag op hun kop. Ik zet mensen graag aan het denken, dat hoort bij mij. Daarom geef ik ook les. Neem nou bijvoorbeeld de positie van de gekleurde mens in het verleden. Vaak is er alleen aandacht voor de slavenkolonies in Amerika, maar in Europa leefden ook gekleurde mensen. Ze waren uitzonderlijk maar ze kwamen voor. Bijvoorbeeld de Moorse professor die les gaf in Cordoba, Spanje, in de 15e eeuw. Hoe ging de maatschappij met hen om?

Kortom, wij zijn heel erg mensen van onze tijd. Met onze eigen opvattingen en motieven. Terwijl een generatie na ons er al weer heel anders over denkt. Dat is wat ik laat zien met de trilogie. Balthasar van Overmeer ziet zichzelf niet als ‘de belofte voor de toekomst’ zoals zijn vader. En een ander voorbeeld: in het eerste boek zie je dat de generatie die de burgeroorlog ingaat, er hele idealistische, nobele ideeën op nahoudt. Terwijl de generatie erna, geboren rond 1640, moe is van alle idealen en vooral heel cynisch is.”

Astraea is nu voltooid, bent u alweer begonnen aan een nieuw boek?

“Ik ben bezig met het ontwikkelen van ideeën voor nieuwe boeken. Graag zou ik een boek schrijven over de jaren '80 van de 20e eeuw. Over de komst van Thatcher in Engeland, waardoor de Britse maatschappij in gijzeling werd gehouden. Hoe kon dat gebeuren? En dan onder een autoritair, rechts bewind in de jaren '90 wordt internet enorm populair. Een vrije uitwisseling van informatie onder een rechts bestuur. Dat is toch vreemd. Maar één ding weet ik zeker. Het draait allemaal om informatie. Het begin is kennis.”

De Engelstalige historische romancyclus *Astraea* is voor 13,95 per deel te koop in de archiefwinkel.

Prijsvraag

De schrijfster zet mensen graag aan het denken, maar de redactie van deze nieuwsbrief ook.

Kijk goed naar beide foto's.

Wat is hier aan de hand?

Met de juiste oplossing maakt u kans op de trilogie *Astraea*.

De prijs wordt beschikbaar gesteld door importeur Van Ditmar.

Stuur uw inzending voor maandag 4 augustus aanstaande naar het Zeeuws Archief, Postbus 70, 4330 AB Middelburg.

De winnaar ontvangt uiterlijk 1 september 2003 bericht en wordt samen met de oplossing bekend gemaakt in de volgende editie van deze nieuwsbrief.

Foto's: Collectie Minderhoud 0183,
Zelandia Illustrata P01250.

Geschiedenis-spreekuur

Wilt u verder met uw onderzoek, maar u weet niet hoe? U weet niet waar u meer gegevens voor uw onderzoek kunt vinden en u heeft behoefte aan tips en trucs bij het zoeken? Of wilt u zich eens oriënteren op de mogelijkheden, kom dan naar het spreekuur van Aad de Klerk, consulente regionale geschiedbeoefening van Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland. Hij houdt elke woensdag van 14.00 tot 17.00 uur spreekuur in het Zeeuws Archief. Gegadigden kunnen zich melden aan de balie, inschrijven is dan niet nodig.

Zeehelden op de trein

De namen van vijf Zeeuwse zeehelden sieren vanaf medio mei vijf nieuwe locomotieven in Zeeuws-Vlaanderen. De eigenaar Railion heeft in overleg met het Zeeuws Archief gekozen voor Michiel Adriaenszoon de Ruyter, Johan Evertsen, Cornelis Evertsen, Frans Naerebout en Jacob Roggeveen. Railion vervoert voor een tiental klanten in de regio meer dan één miljoen ton goederen per jaar, op een railnet van circa dertig kilometer. De meeste transporten hebben een internationale herkomst of bestemming en passeren bij Sas van Gent de Belgische grens.

Nieuwe gegevens in ISIS

Vanaf medio juli zijn er weer nieuwe gegevens beschikbaar in Zeeuws Archief ISIS, de genealogische internet-database van het Zeeuws Archief. De database is in anderhalf jaar tijd uitgegroeid tot een populair zoekmiddel voor genealogisch onderzoek. Dagelijks wordt de database tussen de duizend en tweeduizend keer geraadpleegd.

> Memories van successie

Behalve de toevoeging van de overlijdensakten van Goes, periode 1811-1942, wordt bij de vijfde update een geheel nieuwe groep bestanden toegevoegd, namelijk de memories van successie, periode 1818-1927. Memories van successie zijn een prachtige bron om inzicht in de vermogenspositie van uw voorouders te krijgen. Het successierecht is een belasting op een erfenis. Erfgenamen waren bij elk sterfgeval verplicht om binnen een termijn van zes maanden na het overlijden van de erflater schriftelijk aangifte te doen van wat de overledene had nagelaten. De ontvanger van het successierecht taxeerde de waarde van het vermogen en stelde een overzicht van baten en lasten samen om zodoende de hoogte van de belasting te kunnen bepalen. In deze memorie wordt beschreven waaruit de erfenis bestaat, wat de waarde ervan is en wie de erfgenamen zijn. De gegevens van de memories van successie die u via ISIS kunt raadplegen zijn de naam van de overledene, diens overlijdensplaats en -datum, eventueel de naam van de partner, de naam van het kantoor waar de memorie is opgemaakt en het memorienummer. Met behulp van het inventaris- en filmnummer kunt u de memorie snel terugvinden op de microfilm in de studiezaal van het Zeeuws Archief. In het geval een bezoek aan het Zeeuws Archief voor u niet mogelijk is, kunt u kopieën bestellen van de memories.

> ISIS-mailinglist

Als u geïnformeerd wilt worden over het juiste tijdstip waarop de nieuwe gegevens beschikbaar komen en over andere zaken betreffende Zeeuws Archief ISIS, dan kunt u zich aanmelden voor de ISIS-mailinglist. Stuur een e-mail naar isis.reactie@zeeuwsarchief.nl met vermelding van uw naam (m/v), woonplaats en e-mailadres en u bent dan een van de eersten die de nieuwe gegevens kan raadplegen.

Camera in de studiezaal

Tot nu toe was het niet mogelijk van boekbanden dikker dan 5 centimeter en andere kwetsbare archiefstukken een fotokopie te laten maken. Het alternatief was een foto laten maken door onze fotografen, maar dat is vanaf 1 juni niet meer nodig. Onze medewerkers kunnen ter plekke voor u een digitale opname maken van stukken tot maximaal A3-formaat. Hiervan kan een A4-formaat afdruk in zwart-wit gemaakt worden, maar u kunt de opname ook op een cd-rom laten branden. Het resultaat is mooier dan een fotokopie, maar niet te vergelijken met een professionele foto-opname. De digitale opnames zijn dan ook minder geschikt voor gebruik in een publicatie.

Een opname en afdruk kost 0,45, voor de cd komt er 2 bij. Wel is het mogelijk meerdere opnames op een cd te zetten. De opnames zijn circa 1Mb groot, afhankelijk van het origineel.

Nieuw in Zeeland in Beeld

Zeeland in Beeld, de beeldbank van het Zeeuws Archief, krijgt in juni een nieuwe aanvulling. Uit de atlas *Zelandia Illustrata* worden de oudste series prentbriefkaarten van Noord-Beveland en Schouwen-Duiveland toegevoegd en die gaan terug tot omstreeks 1895.

Verder komt de Westkapelle-collectie van verzamelaar J. Minderhoud, een complete verzameling van alle bestaande prentbriefkaarten van Westkapelle, online. Zeeland in Beeld bevat met de aanvulling totaal circa 10.000 afbeeldingen.

Cursussen

Voor in het najaar van 2003 staan er opnieuw twee cursussen op het programma van het Zeeuws Archief.

> Wat staat daar?

Paleografie voor gevorderden. Als u eerder de cursus paleografie voor gevorderden volgde of door zelfstudie een grote leesvaardigheid bezit, én de Zeeuwse geschiedenis uw interesse heeft, dan is deze cursus iets voor u. Aan de hand van unieke documenten uit de Zeeuwse Archieven vergroot u niet alleen uw leesvaardigheid, maar verwerft u bovendien inzicht in het roemrijke Zeeuwse handels- en oorlogsverleden. Als cursusboek wordt gebruikt *Werken met Zeeuwse bronnen, tekst en uitleg bij het lezen van archiefstukken*. Dit boek is voor 13,40 verkrijgbaar in de archiefwinkel.

Ondertekening brief door Michiel de Ruyter. Toegang 2.1, inv.nr. 972.

> Wie waren mijn voorouders?

Genealogie voor beginners. Als u graag uw stamboom wilt uitzoeken en u weet niet hoe u moet beginnen of hoe en waar u kunt zoeken, is deze cursus geschikt voor u. Onder deskundige begeleiding verkent u de mogelijkheden en moeilijkheden in genealogisch onderzoek in Zeeland. Als cursusboek wordt gebruikt *Zeeuwen gezocht, gids voor stamboomonderzoek in Zeeland*, dat vanaf 6 september voor 17,50 te koop is in de archiefwinkel.

Beide cursussen starten op maandagavond 15 september, van 19.30-21.30 uur, en bestaan uit 8 lessen, het cursusgeld bedraagt 100 per cursus. De organisatie is in handen van het Zeeuws Archief in samenwerking met de Zeeuwse Volksuniversiteit (ZVU).

U kunt zich aanmelden bij de ZVU, telefoon 0118-634800, e-mail vu-zeel1@csnet.nl.

Agenda

Typisch Zeeuws??? Zeeland Migratieland

Expositie in de tentoonstellingsruimte van het Zeeuws Archief, van 31 juli 2003 tot en met 10 januari 2004, maandag t/m zaterdag van 9.00-17.00 uur, toegang gratis (in juli en augustus op zaterdag gesloten).

Genealogische Dag Zeeland, op zaterdag 6 september in het Zeeuws Archief, van 10.00 tot 16.00 uur, toegang 3,50.

Open Monumentendag, zaterdag 13 september, van 10.00 tot 17.00 uur, toegang gratis.

Adres en openingstijden

Zeeuws Archief, Hofplein 16, Postbus 70, 4330 AB Middelburg,
Tel. (0118) 678800, Fax (0118) 628094. E-mail info@zeeuwsarchief.nl Website www.zeeuwsarchief.nl
Openingstijden studiezaal: dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur.
De expositieruimte is ook op maandag geopend.

Attentie Op zaterdag 6 september, Genealogische Dag Zeeland, en op zaterdag 13 september, Open Monumentendag, is de studiezaal gesloten.

Abonnement Nieuwsbrief

Wilt u als nieuwe abonnee deze gratis Nieuwsbrief ontvangen, mail uw adresgegevens dan naar info@zeeuwsarchief.nl onder vermelding: abonnement Nieuwsbrief. U kunt zich via dit mailadres ook afmelden voor de Nieuwsbrief. Hebt u geen e-mail, dan kunt u een kaartje sturen naar het Zeeuws Archief met uw aan- of afmelding.